

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 5 juni 2020
(OR. en)

8622/20

JAI 473
JAIEX 48
RELEX 418
ASIM 32
COWEB 80
COSI 93
ENFOPOL 134

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	5 juni 2020
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	8132/20 REV 1
Betreft:	Conclusies van de Raad over intensievere samenwerking met de partners van de Westelijke Balkan op het gebied van migratie en veiligheid

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over intensievere samenwerking met de partners van de Westelijke Balkan op het gebied van migratie en veiligheid, aangenomen op 5 juni 2020.

CONCLUSIES VAN DE RAAD

**over intensievere samenwerking met de partners van de Westelijke Balkan
op het gebied van migratie en veiligheid**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

1. HERINNEREND AAN de bespreking tijdens de informele ministeriële bijeenkomst van 24 januari in Zagreb over mogelijke benaderingen voor de bestrijding van migrantensmokkelnetwerken in de Westelijke Balkan, op basis van het gezamenlijk verslag van Europol, Frontex en het EASO¹, waarin werd opgeroepen tot meer gestructureerde samenwerking met de partners van de Westelijke Balkan, alsmede aan de verklaring van Sofia die tijdens de top van de EU en de Westelijke Balkan in mei 2018 is afgelegd, de politieke boodschappen die tijdens de top in Sibiu in mei 2019 zijn geformuleerd, en de verklaring van Zagreb die tijdens de top van de EU en de Westelijke Balkan in mei is afgelegd;
2. MEMOREREND dat samenwerking en verdere vooruitgang van al onze partners van de Westelijke Balkan op hun Europese traject bijdragen tot de vrede, de stabiliteit en de welvaart van Zuidoost-Europa en de Europese Unie;
3. INGENOMEN MET de toezegging van de partners van de Westelijke Balkan om de Europese waarden en beginselen te handhaven en de noodzakelijke hervormingen grondig en krachtig door te voeren;

¹ Doc. ST 5312/20.

4. VERHEUGD dat de partners van de Westelijke Balkan zeer gehecht zijn aan het primaat van de democratie en de rechtsstaat, met name de strijd tegen corruptie en georganiseerde criminaliteit, goed bestuur, en de eerbiediging van de mensenrechten, gendergelijkheid en de rechten van personen die tot minderheden behoren;
5. ERKENTELIJK VOOR de niet-aflatende inspanningen van de EU en de Westelijke Balkan ter bestrijding van de coronaviruspandemie en de effecten ervan op het migratie- en veiligheidsbeleid, alsmede voor het pakket van meer dan 3,3 miljard EUR ten voordele van de Westelijke Balkan²;
6. BENADRUKKEND dat een totaalaanpak op het gebied van migratie en veiligheid volgehouden hervormingen in de Westelijke Balkan vergt en dat de succesvolle uitvoering van deze hervormingen een belangrijk aspect vormt van het EU-perspectief voor de Westelijke Balkan;
7. ERAAN HERINNEREND dat de migratiedruk op de Europese Unie en de met de Schengenruimte geassocieerde landen, alsmede op de partners van de Westelijke Balkan langs de migratieroute door het oostelijke Middellandse Zeegebied, sinds 2015 aanzienlijk is;
8. ONDERKENNEND dat de verklaring EU-Turkije van maart 2016, aangevuld met de gezamenlijke inspanningen van de EU-lidstaten en onze partners van de Westelijke Balkan om illegale immigratiestromen te voorkomen, de illegale migratie vanuit Turkije naar de EU heeft teruggedrongen;
9. ZICH ERVAN BEWUST dat de partners van de Westelijke Balkan aanzienlijke vooruitgang hebben geboekt bij het tot stand brengen van nieuwe of betere instellingen, bij de uitvoering van wetten en procedures op het gebied van asiel, bescherming, grensbeheer en legale migratie, alsmede bij de omzetting van het EU-acquis;

² Mededeling van de Commissie van 29 april over steun aan de Westelijke Balkan voor de bestrijding van COVID-19 en het herstel na de pandemie

10. ZICH BEWUST VAN de inspanningen van zowel de partners van de Westelijke Balkan als de lidstaten van de EU om de bilaterale samenwerking te verbeteren, met als doel illegale migratie en illegaal verblijf te voorkomen en het hoge aantal ongegronde asielaanvragen van onderdanen uit de Westelijke Balkan te verminderen, met name door de inspanningen tegen de smokkel van en de handel in eigen onderdanen op te voeren, de samenwerking inzake terugkeer te intensiveren en het gebruik van legale migratiekanalen te bevorderen, in overeenstemming met de nationale bevoegdheden;
11. ER NOTA VAN NEMEND dat de migratiedruk niettemin in 2018 en 2019 is gestegen en dat de migratiestromen zowel qua route als qua samenstelling zijn veranderd;
12. EROP WIJZEND dat de bestrijding van illegale migratie een primaire doelstelling is;
13. REKENING HOUDEND met het feit dat de migratiedruk in Zuidoost-Europa recent een hoog niveau heeft bereikt, met name aan de grens tussen Griekenland en Turkije, en dat een verslechterende politieke, economische of veiligheidssituatie in het Midden-Oosten, Afrika en Zuid-Azië, alsmede de sociaal-economische gevolgen van COVID-19 op de landen van herkomst en van doorreis zouden kunnen leiden tot nog grotere bewegingen van migranten en vluchtelingen;
14. MEMOREREND dat de EU zich inzet voor een alomvattend migratiebeleid dat een doeltreffende controle van de buitengrenzen van de EU omvat;
15. ERKENNEND dat de migratiedruk op de route door het oostelijke Middellandse Zeegebied vóór de sluiting van de grenzen wegens de coronaviruspandemie gestaag aan het toenemen was en deze de vraag naar en het aanbod van smokkeldiensten om de grenzen van de partnerlanden in Zuidoost-Europa over te steken zonder documenten of met documenten die zijn vervalst, stimuleert, met misbruik van de migranten door smokkelaars of mensenhandelaars als gevolg, waardoor het leven van de migranten vaak in gevaar wordt gebracht;

16. ZICH ERVAN BEWUST dat de migratie-problematiek voor de partners in de Westelijke Balkan nauw samenhangt met die van de EU en dat er moet worden opgetreden om ervoor te zorgen dat zij goed zijn toegerust om de gemeenschappelijke uitdagingen op constructieve wijze het hoofd te bieden;
17. ERKENNEND hoe belangrijk het is dat terrorisme en extremisme worden voorkomen en bestreden, ook wat betreft financiering, radicalisering en terugkeer van buitenlandse terroristische strijders;
18. BEZORGD OVER HET FEIT DAT buitenlandse terroristische strijders mogelijk naar Europees grondgebied trachten terug te keren door gebruik te maken van migrantensmokkelnetwerken die actief zijn in Zuidoost-Europa;
19. MEMOREREND dat de regio van de Westelijke Balkan wordt geconfronteerd met veiligheidsuitdagingen, komend van criminele organisaties of terroristische groeperingen;
20. ZICH ERVAN BEWUST dat vele veiligheidsdreigingen grensoverschrijdend van aard zijn, en nopen tot samenhang tussen de maatregelen van de EU en die van haar partners en tot nauwere samenwerking, ook op operationeel niveau. Derhalve is het belangrijk dat de capaciteiten van de partners van de Westelijke Balkan op het gebied van migratie en veiligheid worden opgevoerd en dat de samenwerkingsmechanismen worden versterkt en verdiept;
21. DE NADRUK LEGGEND OP de operationele successen die zijn geboekt in het kader van de EU-beleidscyclus voor georganiseerde en zware internationale criminaliteit /Empact voor de periode 2018-2021, met name wat betreft het tegengaan van hulp bij illegale immigratie, mensensmokkel, handel in vuurwapens, het bestrijden van documentenfraude, criminele geldstromen en witwaspraktijken³;

³ Doc. ST 7704/17.

22. ZICH BEWUST VAN de rol van de EU-delegaties in de Westelijke Balkan bij de uitvoering van de samenwerkingsprogramma's en van de steun aan de regio door de instrumenten van het buitenlands beleid van de EU;
23. VOORTBOUWEND OP de alomvattende en operationele reeks maatregelen die de Raad op 6 december 2018 heeft aangenomen ter versterking van de reactie op migrantensmokkelnetwerken, met specifieke aandacht voor de Westelijke Balkan⁴;
24. BENADRUKKEND hoe belangrijk het is dat vertegenwoordigers van de partners van de Westelijke Balkan worden ingezet in de betrokken Europese agentschappen voor justitie en binnenlandse zaken, en dat de betrokkenheid van deze Europese agentschappen voor justitie en binnenlandse zaken en de rechtshandavingsinstanties van de lidstaten in de Westelijke Balkan wederzijds wordt vergroot⁵;
25. WIJZEND OP de rol van de Europese Commissie bij het toewijzen van adequate financiële middelen, mede in het kader van de fondsen en instrumenten van het volgende meerjarig financieel kader, en bij het coördineren van EU-steun voor de partners van de Westelijke Balkan met het oog op het ontwikkelen van hun capaciteit voor het uitvoeren van verdere activiteiten op het gebied van migratie- en veiligheidsbeleid;
26. ZICH BEWUST VAN de bilaterale en multilaterale inspanningen van verschillende lidstaten ter ondersteuning van de partners van de Westelijke Balkan op het gebied van grensbeheer en veiligheid, asiel en opvang;

⁴ Doc. ST 15250/18.

⁵ Doc. ST 5754/20.

VERZOEKT DE LIDSTATEN OM SAMEN MET DE PARTNERS VAN DE WESTELIJKE BALKAN:

27. de partners van de Westelijke Balkan te blijven steunen bij migratie- en veiligheidsvraagstukken conform de brede aanpak van de EU voor het ontwikkelen van samenwerkings- en partnerschapsnetwerken, teneinde:
- te komen tot een efficiënter migratiebeleid en grensbeheer, meer bepaald wat betreft het voorkomen van illegale migratie en secundaire bewegingen, conform de prioriteiten en strategieën van de EU,
 - de werking van de asielstelsels van de partners verder te verbeteren (ook wat betreft de registratie en de versterking van adequate opvangcapaciteiten voor migranten en vluchtelingen), rekening houdend met de primaire doelstellingen om tot afstemming op het EU-asielacquis te komen en ervoor te zorgen dat de partners van de Westelijke Balkan worden beschouwd als veilige derde landen,
 - de samenwerking op het gebied van overname verder te versterken, ook met betrekking tot onderdanen van derde landen die een verzoek om internationale bescherming in de Westelijke Balkan hebben ingediend, maar daar niet voor in aanmerking komen,
 - te zorgen voor meer capaciteit om vrijwillige en gedwongen terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen naar de herkomstlanden te bewerkstelligen,
 - de regionale uitwisseling van informatie te stimuleren en de bestaande communicatiekanalen tussen de partners van de Westelijke Balkan en de EU verder te verbeteren,

- de samenwerking te verbeteren en de partners beter in staat te stellen de verspreiding van desinformatie en nepnieuws aan te pakken en het hoofd te bieden aan pogingen van buitenlandse actoren om de migratiedruk langs de routes in de Westelijke Balkan te instrumentaliseren,
- de capaciteit van de Westelijke Balkan om te reageren op mogelijke cyberaanvallen en hybride dreigingen te vergroten,
- de partners beter in staat te stellen smokkel- en handelsnetwerken te ontmantelen,
- te reageren op belangrijke veiligheidsdreigingen en humanitaire uitdagingen,
- te zorgen voor een adequate opleiding, om uitdagingen op bovengenoemde gebieden krachtiger en op consistente wijze te kunnen aanpakken,
- gebruik te maken van en samen te werken met de bestaande EU-instrumenten, met inbegrip van GVDB-missies en -operaties, in overeenstemming met de geïntegreerde aanpak;

28. verder mogelijkheden te verkennen voor nauwere samenwerking met Cefpol, Europol, het EASO en het Europees Grens- en kustwachtagentschap, op hun respectieve domeinen, en over instrumenten van buitenlands beleid, onder meer bij het voorkomen van illegale secundaire bewegingen en het bestrijden van migrantensmokkel en andere vormen van zware criminaliteit, in de context van de oproep van de Europese Commissie om gezamenlijke operationele partnerschappen te financieren via de daartoe bestemde financiële instrumenten;

29. georganiseerde criminaliteit (meer bepaald criminele netwerken die betrokken zijn bij migrantensmokkel, illegale handel in vuurwapens, illegale productie van en handel in drugs, mensenhandel, documentenfraude en witwassen), alsmede terrorisme en gewelddadig extremisme effectief te bestrijden;
30. in samenwerking met de EU-partners toe te werken naar een bredere convergentie, tussen de partners van de Westelijke Balkan, van operationele normen en capaciteiten op migratie- en veiligheidsgebied;
31. de operationele output tussen de EU-lidstaten en de partners van de Westelijke Balkan verder te verbeteren door naast informatie ook relevante gegevens over belangrijke gevallen van grensoverschrijdende criminele activiteiten te delen, met inachtneming van de toepasselijke gegevensbeschermingsvoorschriften;
32. de deelname van de partners van de Westelijke Balkan aan relevante operationele acties van de EU-beleidscyclus /Empact op te voeren, onder meer via deelname aan gemeenschappelijke onderzoeksteams (waarbij er eventueel gemeenschappelijke onderzoeksteams tussen de EU en de Westelijke Balkan worden opgezet) en operationele taskforces (bijvoorbeeld onderzoekseenheden van de politie, douaneautoriteiten, bureaus voor de ontneming van vermogen, financiële-inlichtingeneenheden, grensoperaties), en de uitrol van Siena onder de betrokken rechtshandavingsinstanties te stimuleren;
33. doeltreffend gebruik te maken van de instrumenten van ICPO-Interpol, en met name van de databank van gestolen en verloren reisdocumenten, en actief veiligheidsgerelateerde informatie uit te wisselen via het I-24/7-netwerk, overeenkomstig Unie- en nationale wetgeving;

34. samenwerking en informatie-uitwisseling tot stand te brengen op basis van de onlangs vastgestelde Verordening (EU) 2019/1240 betreffende de oprichting van een Europees netwerk van immigratieverbindingsfunctionarissen, en gebruik te maken van het netwerk om institutionele en operationele samenwerking met de partners in de regio te bevorderen;
35. in nauwe samenwerking met de Europese grens- en kustwacht en het EASO een gezamenlijk risicoanalyseoverzicht te ontwikkelen om het situationeel bewustzijn te vergroten en noodplannen op elkaar af te stemmen in geval van een grote instroom van gemengde migratie;
36. de inspanningen van de partners van de Westelijke Balkan om hun visumbeleid verder af te stemmen op dat van de EU, op te voeren, met als doel te zorgen voor een goed beheerde migratie- en veiligheidsomgeving;

VERZOEKT DE COMMISSIE OM:

37. samen met de lidstaten en de partners van de Westelijke Balkan meer werk te maken van de sluiting, in voorkomend geval de spoedige wijziging, en de efficiënte uitvoering van alle statusovereenkomsten met de partners van de Westelijke Balkan, om zo de operationele samenwerking tussen deze partners en het Europees Grens- en kustwachtagentschap te vergemakkelijken;
38. de samenwerking met en de vooruitgang van de partners van de Westelijke Balkan op het gebied van migratie en veiligheid te blijven evalueren, onder meer in het algemene kader van de betrekkingen van de EU met de regio;
39. samen met de partners van de Westelijke Balkan de maatregelen en mechanismen te beoordelen waaraan zij momenteel uitvoering geven, en extra instrumenten en middelen te verkennen om de uitdagingen op het gebied van migratie en veiligheid aan te gaan;

40. te blijven samenwerken met en steun te verlenen aan de partners van de Westelijke Balkan bij de uitvoering van het gezamenlijk actieplan inzake terrorismebestrijding voor de Westelijke Balkan en de zes daarmee verband houdende bilaterale regelingen;
41. de tijdige uitwisseling van informatie over terrorismebestrijding te bevorderen en te zorgen voor meer capaciteit voor het aanpakken van andere veiligheidsuitdagingen, zoals een betere cyberbeveiliging en, op basis van de resultaten van risicoanalyses, voor een grotere bestendigheid tegen hybride dreigingen;
42. de partners van de Westelijke Balkan te ondersteunen bij hun activiteiten ter voorkoming en bestrijding van radicalisering en gewelddadig extremisme, onder meer via het netwerk voor voorlichting over radicalisering (RAN) en de door de EU gefinancierde projecten om ter zake resultaten te behalen, alsook via het regionale netwerk van nationale coördinatoren voor de voorkoming en bestrijding van gewelddadig extremisme (RNNC), onder voorzitterschap van de regionale EU-deskundige terrorismebestrijding;
43. gevolg te geven aan de evaluatie door de Commissie van het actieplan inzake illegale vuurwapenhandel tussen de EU en Zuidoost-Europa (2015-2019)⁶, en de "routekaart voor een duurzame oplossing voor illegaal bezit van, misbruik van en handel in handvuurwapens en lichte wapens (SALW) en munitie daarvoor in de Westelijke Balkan in 2024" te integreren in het nieuwe EU-actieplan inzake illegale vuurwapenhandel;
44. de ontwikkeling door de partners van de Westelijke Balkan van interoperabele nationale systemen voor biometrische registratie en gegevensuitwisseling inzake asielzoekers en irreguliere migranten te overwegen en te ondersteunen; deze systemen kunnen worden gebaseerd op de technische en gegevensbeschermingsbeginselen van Eurodac, zodat een regelmatige regionale uitwisseling van informatie mogelijk wordt en de toekomstige interoperabiliteit en compatibiliteit met de systemen van de EU gewaarborgd is;

⁶ COM(2019) 293 final van 27.6.2019.

45. na te gaan hoe de samenwerking met de partners van de Westelijke Balkan verder kan worden geïntensiveerd op basis van de mogelijkheden van de onlangs vastgestelde verordening betreffende immigratieverbindingsfunctionarissen;

VERZOEKT DE BETROKKEN AGENTSCHAPPEN VOOR JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN OM:

46. samen te werken met de partners van de Westelijke Balkan bij de totstandbrenging van onderling verbonden nationale coördinatiecentra voor een efficiënt migratiebeleid, grensbeheer en het aangaan van uitdagingen op migratiegebied, en alle relevante informatie tijdig met de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en van de met de Schengenruimte geassocieerde landen uit te wisselen met het oog op de ontwikkeling van een gezamenlijke risicoanalyse;
47. de samenwerking tussen de vertegenwoordigers van de betrokken JBZ-instanties in de regio, alsook met de lokale autoriteiten, op te voeren;
48. de samenwerking tussen de betrokken agentschappen en GVDB-missies, zoals bepaald in het pact inzake het civiele GVDB, te intensiveren;
49. de uitwisseling van informatie en kennis tussen de partners van de Westelijke Balkan en de tegenhangers in de EU, zoals Europol, Cepol, het Europees Grens- en kustwachtagentschap en het EASO, te bevorderen met inachtneming van de relevante gegevensbeschermingsvoorschriften, onder meer door de capaciteit van de grenswachten, de politie/andere rechtshandavingsinstanties, de kustwachten en de migratie-, asiel- en terugkeerautoriteiten te helpen versterken, alsmede door de informatiestroom in de Westelijke Balkan te verbeteren en het gebruik van Siena in de regio te bevorderen;

50. de deelname van de partners van de Westelijke Balkan aan operationele acties in het kader van de EU-beleidscyclus/ Empact en hun steun hieraan te vergroten en, waar passend, assistentie te blijven verlenen bij de totstandbrenging of ontwikkeling van operationele taskforces in het kader van het operationele actieplan (OAP) van Empact om hulp bij illegale immigratie tegen te gaan en andere relevante OAP's, teneinde High Value Targets van grensoverschrijdende georganiseerde criminele groepen in kaart te brengen en onderzoeken ter zake te ondersteunen;
51. de ontwikkeling door de partners van de Westelijke Balkan van nationale systemen voor biometrische registratie en gegevensuitwisseling inzake asielzoekers en irreguliere migranten te ondersteunen; deze systemen kunnen worden gebaseerd op de technische en gegevensbeschermingsbeginselen van Eurodac, zodat een regelmatige regionale uitwisseling van informatie mogelijk wordt en de toekomstige interoperabiliteit en compatibiliteit met de systemen van de EU gewaarborgd is;
52. uitvoering te geven aan de EU-drugsaanpak, hetgeen ook het verzamelen van gegevens en het opzetten van nationale waarnemingscentra voor drugs en van een systeem voor vroegtijdige waarschuwing omvat, door nadere werkregelingen van het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving met de partners in de regio te ondertekenen en vervolgens uit te voeren.